

Forfatter: Holberg, Ludvig

Titel: Udrag fra Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

Citation: Holberg, Ludvig: "Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret", i Holberg, Ludvig: *Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret*, udg. af F. J. Billeskov Jansen, Rosenkilde og Bagger, 1969-1971, s. 318. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-holb11val-shoot-idm140209963640208/facsimile.pdf> (tilgået 06. maj 2024)

Anvendt udgave: Værker i tolv bind 1: Natur- og folkeret

EPISTLER

- S. 254. *incommodere*, plager. – *Lemfeldigste*, mest skaansomme. – *signaliseret sig*, udmærket sig. – *Eftertale*, Kritik (nemlig af dem, som svigter Husdyrene). – *Macedoniske Konge*. Da Aleksander den Stores Yndlingshest Bukefalos (eller -las) døde, grundlagde Kongen en By, Bukefala, som han opkaldte efter Dyret (Plutark, Alexanders Liv, Kap. 61). – *Reinhold Rose* eller *Rosen* (død o. 1668), litauisk Adelsmand. Fra Bayle, Dictionnaire, Art. Rosen. – *Keyser Caligula*. Historien gengives efter Bayle, Art. Rosen, Note C. – *Førstelig*, fyrstelig. – *def store Raad*, Senatet. – *Høytid*, Æresbevisning; Stads. – *Raserie*, Galskab. – *Madame du Puis*, berømt Harpenistinde, som Holberg kender fra Bayle, Art. Rosen, Note C.
- S. 255. *min sidste Skrivelse*, Ep. 493. – *de nye Skue-Spill*, først og fremmest af de franske Lystspilforfattere Destouches (1680-1754) og Marivaux (1688-1763). – *Anseelse*, Udseende.
- S. 256. *examineret visse ... Mesterstykker*, L'Irrésolout (1713), Den Vankelmødige af Destouches, opført her 15. og 17. April 1750 og La Mère confidente (1735), Den fortrolige Moder af Marivaux, opført her første Gang 3. Juni 1750; begge behandlet i Ep. 493. – *Livet er en Drøm*, Den spanske Dramatiker Calderóns filosofiske Versdrama La vida es sueño blev, via en italiensk og fransk Prosaoversættelse, 1752 af Louis de Boissy omarbejdet til en heroisk Komedie paa frie Vers. En dansk Prosaoversættelse heraf ved G. Fursman benyttedes ved Opførelsen 7. Marts 1753. – *den forlorne Søn*, dvs. L'Enfant prodigue af Voltaire, oversat af B. W. Luxdorph, opført her første Gang 9. September 1750. – *ydmuge sig*, underkaster, bøjer sig. – *endda*, endnu.
- S. 257. *udi Gevæhr*, under Vaaben, beredt til Kamp. – *Complimenter*, Høflighedsfraser; Udenomssnak. – *Ulysses von Ithaca*, se Bind IV. – *artige*, vittige, lystige. – *Poësten*, Versene. – *Italienske Theater*, Maskekomedien, commedia dell'arte. – *den nye ... Smag udi Musiquen etc.*, den Italienske Opera; Ep. 373.
- S. 258. *Theokrit* levede ca. 324-265 f. Kr.; hans græske »Idyller« danner Forbilledet for Vergils latinske Hyrdedigte, *Bucolica* (o. 42-39 f. Kr.). Holberg oversætter, med faa Udledelser og Friheder, hele Theokrits Idyl. – *Paris etc.*, i den gr. Mytologi den trojanske Kongesøn, der bedaarede og bortførte den skønne *Helena*, og derved gav Anledning til den trojanske Krig. – *toer*, vasker. – *drill*, nar, bedrag. – *Diana*, Jagtens Gudinde, i sin Kyskhed utilnærmelig for Mænd. Hun staar vorde Mødre bi i Forlæsningsens Stund.
- S. 259. *Stold*, Stald.
- S. 260. *søbe*, formentlig en Trykfejl hos Holberg for »sege«. – *skiden*, snavsede. – *Allarm*, Støj. – *drives*, bevæges. – *Flor*.